

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

(αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.: 2875/13-9-2022)

Ετέθη από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) το κάτωθι ερώτημα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης.

«Παρακαλούμε όπως γνωμοδοτήσετε για το όριο / ποσοστό απασχόλησης ατόμων ΑμεΑ στις Δ.Ε.Υ.Α. σε σχέση με τον συνολικό αριθμό απασχολούμενων σ' αυτές;».

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

I. Εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο

Με το **άρθρο 21 του Συντάγματος** ορίζεται ότι: «3. Το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών και παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας και για την περίθαλψη των απόρων.....6. Τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας.»

Με το **άρθρο 103 του Συντάγματος** ορίζεται ότι: «7. Η πρόσληψη υπαλλήλων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, πλην των περιπτώσεων της παραγράφου 5, γίνεται είτε με διαγωνισμό είτε με επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια και υπάγεται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής, όπως νόμος ορίζει. Νόμος μπορεί να προβλέπει ειδικές

διαδικασίες επιλογής που περιβάλλονται με αυξημένες εγγυήσεις διαφάνειας και αξιοκρατίας ή ειδικές διαδικασίες επιλογής προσωπικού για θέσεις το αντικείμενο των οποίων περιβάλλεται από ειδικές συνταγματικές εγγυήσεις ή προσιδιάζει σε σχέση εντολής. 8. Νόμος ορίζει τους όρους, και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπόμενων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου.»

Με το **άρθρο 1 ν. 2190/1994** ορίζεται ότι: «1. Η πλήρωση ιδρυόμενων ή υφιστάμενων θέσεων, ο αριθμός, οι κατηγορίες και οι κλάδοι ή ειδικότητες των προσλαμβανομένων αποφασίζονται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και κανονισμούς, από τα αρμόδια όργανα της Κυβερνήσεως, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και από τις διοικήσεις των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, σε όσες περιπτώσεις δεν προσαπαιτείται εγκριτική απόφαση υπουργών ή του Πρωθυπουργού ή του Υπουργικού Συμβουλίου. Η πλήρωση των θέσεων που αποφασίζεται κατά την παρούσα παράγραφο υπάγεται στην αρμοδιότητα του Α.Σ.Ε.Π., με επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος.»

Ακολούθως, στο **άρθρο 14 ν. 2190/1994** ορίζεται ότι: «1. Στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ', όπως ισχύουν, υπάγονται όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α) και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του, πριν από την τροποποίηση του με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α). Στον κατά τα πιο πάνω δημόσιο τομέα και για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και μόνο υπάγονται επίσης: α. Η Προεδρία της Δημοκρατίας, ως προς το μόνιμο προσωπικό της, β. Η Βουλή των Ελλήνων, ως προς το προσωπικό της, σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο Κανονισμός της, γ. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και οι πάσης φύσεως επιχειρήσεις τους...»

Ωστόσο με την **περ. ιη της παρ. 2 άρθρου 14 ν. 2190/1994** ορίστηκε ότι: «2. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ'... ιη. Το προσωπικό που προσλαμβάνεται σε εκτέλεση ειδικού προγράμματος απασχόλησης ανέργων ΑμεΑ, που προκηρύσσεται και επιδοτείται από τον ΟΑΕΔ.»

Με τον **ν. 2643/1998** (ΦΕΚ 220 Α') **άρθρο 1 παρ. 1 περ. β** περί προστατευομένων προσώπων ορίστηκε ότι : «1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων: α. Οι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα (4) τέκνα και άνω, οι τρίτεκνοι γονείς, ένα από τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας, ένα από τα τέκνα τρίτεκνης οικογένειας και ο επιζών ή ο άγαμος γονέας τριών ανήλικων τέκνων, β. **Τα άτομα, με ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον**, που έχουν περιορισμένες δυνατότητες για επαγγελματική απασχόληση εξαιτίας οποιασδήποτε χρόνιας σωματικής ή πνευματικής ή ψυχικής πάθησης ή βλάβης (άτομα με ειδικές ανάγκες), εφόσον είναι γραμμένα στα μητρώα ανέργων αναπήρων του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)...»

Ήδη σύμφωνα με τον **ν. 4765/2021** «Εκσυγχρονισμός του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυση του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και λοιπές διατάξεις», στο άρθρο 2 αυτού ορίζεται ότι «1. Στις διατάξεις του παρόντος υπάγονται όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα που δεν περιλαμβάνονται στη Γενική Κυβέρνηση όπως αυτή ορίζεται στο ανωτέρω άρθρο. Στον κατά τα ανωτέρω δημόσιο τομέα και για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και μόνο υπάγονται σε κάθε περίπτωση:... γ. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και οι πάσης φύσεως επιχειρήσεις τους... 2. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των Μερών Β' και Γ'... Το προσωπικό που προσλαμβάνεται σε εκτέλεση ειδικού προγράμματος απασχόλησης ανέργων ατόμων με αναπηρία, που προκηρύσσεται και επιδοτείται από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).». Στο άρθρο 6 «Προγραμματισμός θέσεων για άτομα με αναπηρία» ότι «1. Ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) των θέσεων μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, των κατηγοριών Π.Ε., Τ.Ε., Δ.Ε. και Υ.Ε. επί των θέσεων που περιλαμβάνονται στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης του άρθρου 51 του ν. 4622/ 2019 (Α' 133) καλύπτεται από άτομα με ποσοστό αναπηρίας

τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), όπως διαπιστώνεται από τις υγειονομικές επιτροπές του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας. Επί του ποσοστού αυτού δεν εφαρμόζεται το άρθρο 13 του παρόντος. Ο συνολικός αριθμός των ανωτέρω θέσεων κατανέμεται στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 ανά Υπουργείο και νομικά πρόσωπα αυτού, ανά Ανεξάρτητη Αρχή και ανά Αποκεντρωμένη Διοίκηση συμπεριλαμβανομένων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών. Ο καθορισμός των θέσεων ανά φορέα, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του Επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής κατά λόγο αρμοδιότητας. 2. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται για τις θέσεις των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 2 κλάδων/ειδικοτήτων του ειδικού ένστολου προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας όλων των κατηγοριών, καθώς και των κλάδων Δ.Ε. Χειριστών Μηχανημάτων Έργων, Δ.Ε. Οδηγών, Δ.Ε. Τεχνικών (όλες οι ειδικότητες), Δ.Ε. Φύλαξης, Υ.Ε. Προσωπικού Καθαριότητας Εξωτερικών Χώρων, Υ.Ε. Υγειονομικού Προσωπικού και κλάδων/ειδικοτήτων κάθε είδους ανταποδοτικών υπηρεσιών καθαριότητας και πρασίνου και των υπηρεσιών κοιμητηρίων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και των νομικών τους προσώπων, καθώς και συναφών κλάδων/ειδικοτήτων, όπως σε κάθε περίπτωση εξειδικεύονται στους οικείους οργανισμούς ή κανονισμούς. 3. Οι φορείς του άρθρου 2 υποχρεούνται να προσλαμβάνουν: α) στο ογδόντα τοις εκατό (80%) των κενών θέσεων τηλεφωνητών και υπαλλήλων παροχής πληροφοριών, τυφλούς πτυχιούχους των σχολών εκπαίδευσης τυφλών τηλεφωνητών που υπάγονται στην εποπτεία των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και κάθε άλλης δημόσιας αρχής, β) έναν δικηγόρο με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον, εφόσον απασχολούν περισσότερους από πέντε (5) δικηγόρους. Οι θέσεις της περ. β' προκηρύσσονται σύμφωνα με τις ισχύουσες περί δικηγόρων διατάξεις. 4. Αν δεν καλυφθεί το σύνολο των διατιθέμενων θέσεων τηλεφωνητών και υπαλλήλων παροχής πληροφοριών από τους υποψήφιους τυφλούς πτυχιούχους των σχολών εκπαίδευσης τυφλών τηλεφωνητών, προκηρύσσονται εκ νέου οι ανωτέρω θέσεις. 5. Τα άτομα με κώφωση ή βαρηκοΐα με ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον, τα οποία κατέχουν τη Βεβαίωση Επάρκειας της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3699/2008 (Α' 199), διορίζονται ή προσλαμβάνονται στις προκηρυσσόμενες θέσεις της παρ. 1, χωρίς να απαιτείται η απόδειξη γνώσης ξένης γλώσσας, εκτός εάν η γνώση ξένης γλώσσας καθορίζεται ως

απαιτούμενο τυπικό προσόν για την οικεία θέση από τον οργανισμό του φορέα.». Ακολούθως, στο άρθρο 37 επ. καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ) για αντιμετώπιση εποχικών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών με, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων.

II. Επί του ερωτήματος

Δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, στο πεδίο εφαρμογής των οποίων υπάγονται οι Δ.Ε.Υ.Α. ως επιχειρήσεις ΟΤΑ α' βαθμού, ορίζεται ότι ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) των θέσεων μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, των κατηγοριών Π.Ε., Τ.Ε., Δ.Ε. και Υ.Ε. επί των θέσεων που περιλαμβάνονται στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης του άρθρου 51 του ν. 4622/ 2019 (Α' 133) καλύπτεται από άτομα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Ο συνολικός αριθμός των ανωτέρω θέσεων κατανέμεται στον ετήσιο προγραμματισμό ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 ανά Υπουργείο και νομικά πρόσωπα αυτού, ανά Ανεξάρτητη Αρχή και ανά Αποκεντρωμένη Διοίκηση συμπεριλαμβανομένων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών. Ο καθορισμός των θέσεων ανά φορέα, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του Επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής κατά λόγο αρμοδιότητας.

Η ανωτέρω ποσόστωση δεν αφορά στην πρόσληψη προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου.

Αθήνα, 15-09-2022

Οι γνωμοδοτούντες δικηγόροι

Σβετλάνα (Ζέτα) Ζυγούρη

Πάνος Ζυγούρης

